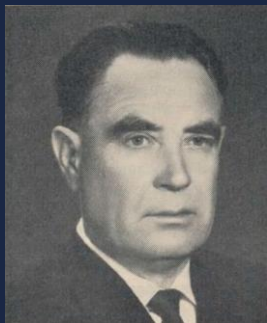

ОСОБИСТІСНИЙ ТА ІНСТИТУЦІЙНИЙ ВИМІРИ ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ДІАСПОРІ:

*австралійський досвід педагога
Івана Брозницького (1909–1991)*

Олександр Міхно

доктор педагогічних наук, директор Педагогічного музею України

Іван Брозницький (1909–1991): біографічна траєкторія

1909

Народився на Хмельниччині. Педагогічна освіта. Учительська праця на Луганщині.

1930

Арешт. Сфабрикована справа. 7 років у Темниківських таборах і на БАМі.

1942

Німецький полон на Північному Кавказі. Втеча. Табори для переміщених осіб у Німеччині.

1948–50

Французький іноземний легіон. Алжир, Марокко. Водночас — дистанційне навчання в УТГІ.

1952

Переїзд до Австралії. Початок нового етапу — розбудова українського шкільництва.

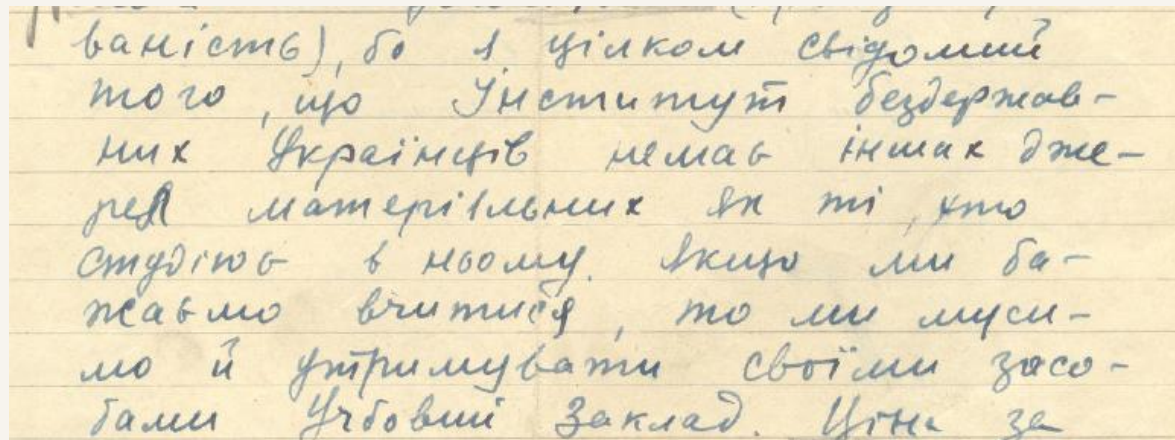
1965–68

Голова Української центральної шкільної ради в Австралії.

Пустеля Марокко, 1948: навчання як акт ідентичності

«...я цілком свідомий того, що Інститут бездержавних українців немає інших джерел матеріальних, як ті, хто студіює в ньому.

Якщо ми бажаємо вчитися, то ми мусимо й утримувати своїми засобами учбовий заклад».

Іваністє), бо я цілком свідомий
того, що Інститут бездержав-
них українців немає інших дже-
рел матеріальних як ті, хто
студіює в ньому. Якщо ми ба-
жаємо вчитися, то ми муси-
мо й утримувати своїми засо-
бами учбовий заклад. Ціна за

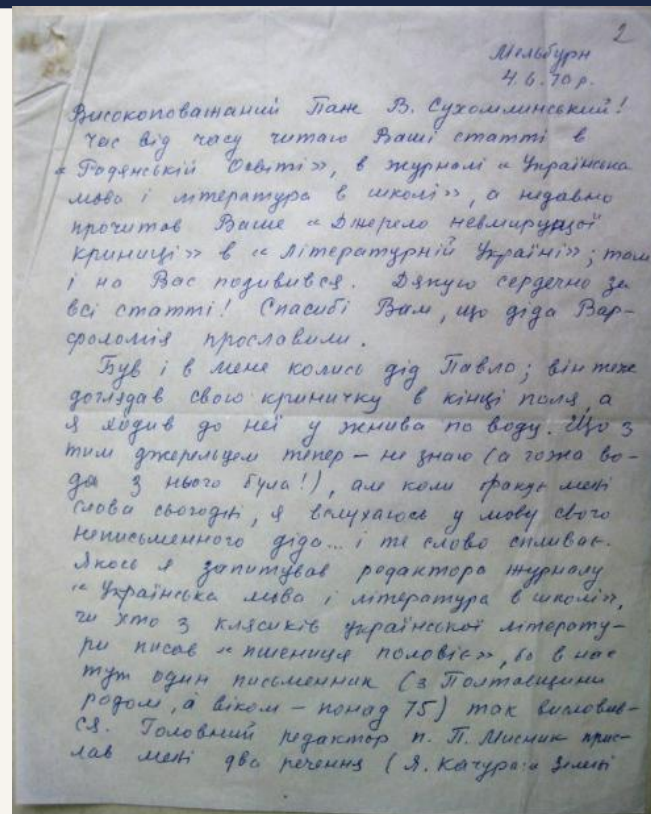
Іван Брозницький — лист до Сектора позаочного навчання УТГІ, грудень 1948 р. (Алжир–Марокко)

Збереження ідентичності — не ностальгія, а свідома щоденна праця

Мельбурн, 1970: лист до Василя Сухомлинського

І. Брозницький (псевдо «І. Чорний») — лист до В. Сухомлинського, 4 червня 1970 р., Мельбурн

Інституційний вимір: розбудова українського шкільництва в Австралії

1

Адміністративно-педагогічна діяльність

Директор суботньої школи ім. Тараса Шевченка (Ессендон, Мельбурн).
Учитель українознавства в Саншайні.

2

Координація освітньої політики

Голова УЦШР (1965–1968). Уніфікація навчальних програм.
Координація суботніх шкіл на всьому континенті.

3

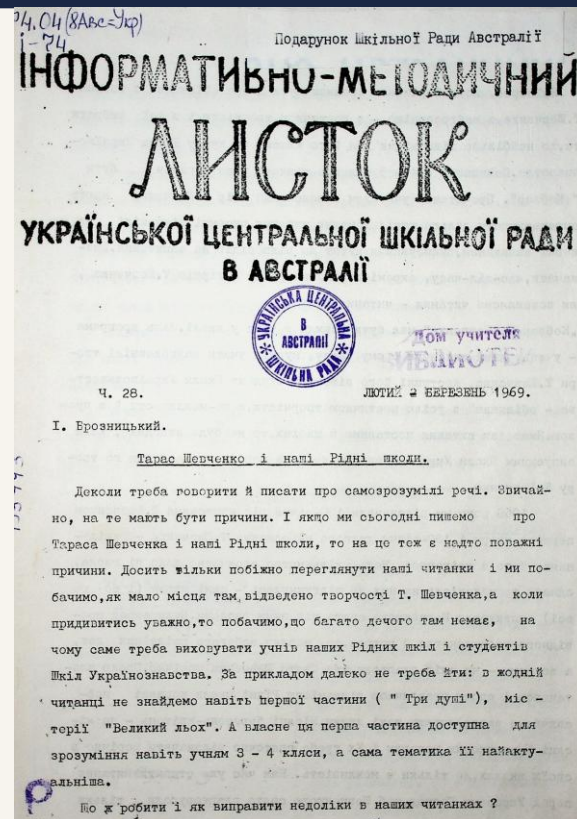
Видавничо-публіцистична діяльність

Редактор «Інформативно-методичного листка» – офіційного органу
Української центральної шкільної ради Австралії,
дитячого місячника «Дитяче слово». Співробітник газети «Вільна думка».

4

Джерелознавча діяльність

Перший літописець українського шкільництва в Австралії.

Два виміри збереження ідентичності

Особистісний вимір

- ▶ дистанційне навчання в УТГІ з Марокко
- ▶ українська мова
- ▶ пам'ять
- ▶ листування

Внутрішня стійкість як основа зовнішньої діяльності

Інституційний вимір

- ▶ суботня школа ім. Шевченка
- ▶ голова УЦШР (1965–1968)
- ▶ видавнича і публіцистична праця
- ▶ літопис українського шкільництва

Колективна організація збереження ідентичності

Чому це важливо сьогодні

В умовах повномасштабної війни мільйони українців опинилися за кордоном. Знову постає питання: як зберегти ідентичність? Як передати її дітям?

Іван Брозницький пройшов цей шлях сімдесят років тому.

Його досвід — інтелектуальний ресурс для сучасних українських громад у діаспорі:

- ▶ модель культурної стійкості в умовах вимушеної еміграції
- ▶ приклад поєднання особистісного і колективного вимірів ідентичності
- ▶ джерело для осмислення завдань біографіки діаспори

Потенціал української біографіки —

у залученні документів діаспори, поєднанні особистісного та інституційного підходів, осмисленні діаспорного досвіду як складника національної історії.

Виявлення історичних моделей збереження української ідентичності — інтелектуальний ресурс для сучасного суспільства в умовах війни, міграції та повоєнного відновлення.

Дякую за увагу